

EUROPEISKA UNIONEN

EUROPAPARLAMENTET

RÅDET

Bryssel den 18 mars 2026
(OR. en)

2025/0262(COD)

PE-CONS 8/26

NDICI 3	COWEB 11
DEVGEN 14	ELARG 12
RELEX 114	MAMA 24
PE 10	MOG 28
ACP 11	GLOBAL GATEWAY 8
COAFR 27	FIN 163
COASI 23	ECOFIN 117
COEST 71	CODEC 126
COLAC 14	

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om ändring av förordning (EU) 2021/947 vad gäller ökad effektivitet i garantin för yttre åtgärder

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2026/...

av den ...

**om ändring av förordning (EU) 2021/947
vad gäller ökad effektivitet i garantin för yttre åtgärder**

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 209 och 212,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet¹, och

¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den 10 mars 2026 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den

av följande skäl:

- (1) Unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder, inbegripet Europeiska fonden för hållbar utveckling plus (EFHU+) såsom *inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947²*, vägleds fortsatt av de mål och principer för unionens yttre åtgärder som fastställs i artiklarna 3.5, 8 och 21 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), samt av unionspolitik på området för utvecklingssamarbete enligt artikel 208 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Åtgärder för att öka effektiviteten i garantin för yttre åtgärder *som inrättats genom förordning (EU) 2021/947 (garantin för yttre åtgärder)* bör eftersträvas på ett sätt som till fullo överensstämmer med dessa mål och principer, samtidigt som större överensstämmelse mellan unionens politik och partnerländernas egna prioriteringar säkerställs.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (Text av betydelse för EES) (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (2) Det globala geopolitiska och geoekonomiska läget kräver att unionen bekräftar sitt åtagande att upprätta ömsesidigt fördelaktiga partnerskap med partnerländer, inbegripet sitt åtagande att konsolidera demokratiska institutioner, stärka regional stabilitet och säkerhet, hantera migrationsutmaningar, främja mänsklig utveckling, diversifiera leveranskedjor, upprätthålla den regelbaserade världsordningen och hantera konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
- (3) Sammantaget utgör unionen och dess medlemsstater fortfarande världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd, och deras strategiska ambitioner och åtgärder kräver därför stor synlighet. Som en del av Team Europe-strategin bör unionens och dess medlemsstaters politik för internationellt samarbete komplettera varandra för att förbättra effektiviteten, inverkan och mervärdet av deras kollektiva bistånd och bidra till att stärka medvetenheten om och synligheten hos unionens och dess medlemsstaters åtgärder i partnerländerna.

- (4) I Mario Draghis rapport från 2024 om EU:s framtida konkurrenskraft rekommenderas att ett större deltagande av den privata sektorn säkerställs och det alltför stora externa beroendet minskar genom att trygga försörjningen av råvaror, ren energi, hållbara transportbränslen och ren teknik från hela världen och genom att uppgradera och utnyttja Global Gateway-strategin som fastställs i det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken av den 1 december 2021 med titeln *Global Gateway (Global Gateway)* och tillväxtplanerna för utvidgningsländerna och de övergripande partnerskapen med grannskapet, vilket kräver ytterligare resurser.
- (5) Ett viktigt finansieringsinstrument för unionen för att uppnå Global Gateway-målen och de strategiska investeringarna är EFHU+, särskilt dess budgetgaranti, som ingår i garantin för yttre åtgärder. Effektivitetsvinster när det gäller garantin för yttre åtgärder skulle frigöra finansiering av unionens prioriteringar för yttre åtgärder, inbegripet en eventuell utökning av Global Gateway, samtidigt som en differentierad kontextspecifik strategi gentemot partnerländer, särskilt de som identifierats som instabila eller konfliktdrabbade länder, minst utvecklade länder och kraftigt skuldyngda fattiga länder, antas.
- (6) Med beaktande av riskerna för utländskt inflytande och konkurrerande initiativ bör vid genomförandet av EFHU+ uppmärksamhet ägnas åt att säkerställa att unionen endast ger stöd inom ramen för garantin för yttre åtgärder till insatser som är förenliga med unionens värden och intressen och som säkerställer lika villkor och rättvis konkurrens för unionsföretag.

- (7) Intresset för EFHU+ är mycket stort från Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och andra institutioner för utvecklingsfinansiering, något som bekräftas av kommissionens utvärdering av finansieringsinstrumenten för yttre åtgärder för budgetramarna 2014–2020 och 2021–2027.
- (8) Garantitäckningen för EFHU+ skulle kunna ökas fram till 2027 genom att överskott från Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601³, används, och genom en effektivare användning av unionens budgetgaranti genom att minska unionens ansvar från 65 % till 60 % inom ramen för EIB:s exklusiva särskilda investeringsfönster för insatser med statliga motparter och icke-kommersiella lokala och regionala motparter. Den ansvarsminskningen skulle träda i kraft först efter ändringen av motsvarande garantiavtal mellan kommissionen och EIB. Tilldelningen av överskott från äldre instrument till förmån för EFHU+ bör inte påverka förhandlingarna om den fleråriga budgetramen efter 2027.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 av den 26 september 2017 om inrättande av Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), EFHU-garantin och EFHU-garantifonden (EUT L 249, 27.9.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

- (9) Tilldelning av EFHU-garantiöverskottet till avsättningarna för EFHU+ från och med den 31 december 2024 kräver ett undantag från artikel 216.4 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509⁴.
- (10) För att uppnå balanserade och inkluderande yttre åtgärder som återspeglar unionens bredare geopolitiska åtaganden bör tilldelningen av EFHU-garantiöverskott till avsättningarna till EFHU+ balansera finansieringen mellan alla stödberättigade regioner, i enlighet med de finansiella geografiska ramar som anges i förordning (EU) 2021/947, och i synnerhet med de minimibelopp som tilldelats de geografiska program som anges i artikel 6.2 a i den förordningen.
- (11) För att medel från EFHU+-garantin ska kunna användas för att betala ianspråktaganden av EFHU-garantin från och med den 31 december 2024 krävs ett undantag från artikel 214.6 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (12) För att EIB, EBRD och institutioner för utvecklingsfinansiering effektivt ska kunna förvalta ytterligare resurser bör deras kapacitet ökas genom att förenkla ramen för blandfinansieringsinsatser, konsolidera garantiavtal och avtal om tekniskt stöd med samma genomförandepartner och minska frekvensen för inlämning av finansiella rapporter från en skyldighet att rapportera kvartalsvis till en skyldighet att rapportera två gånger per år. Förenkling är avgörande för att mobilisera större privata investeringar, öka unionsmedlens hävstångseffekt och skapa en förutsägbar miljö för privata partner som är villiga att saminvestera i hållbar utveckling.
- (13) För att ytterligare förenkla arbetet bör genomförandepartnernas skyldighet att granska de uppgifter om enskilda insatser inom ramen för garantiavtalen som genomförandepartnerna ska lämna i sin årliga rapportering till kommissionen avskaffas, eftersom det inte krävs enligt förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
- (14) Effektivitet och förenkling bör åtföljas av lämplig transparens och ansvarsskyldighet, i linje med kommissionens rapporteringsskyldigheter gentemot budgetmyndigheten enligt artikel 41.7 i förordning (EU) 2021/947, inbegripet tydlig information om EFHU:s och EFHU+’s prestation, utnyttjandet av medlen, tilldelningen av medel till program och projekt, de totala överskott och underskott som identifierats, ursprunget till eventuella överskott samt om de belopp som föreslås för omfördelning. Kommissionen bör tillhandahålla tydlig och regelbunden rapportering om EFHU+-insatsernas additionalitet, inbegripet bevis för att portföljer som får stöd har en högre riskprofil än jämförbara normala investeringar av genomförandepartnerna.

- (15) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att öka unionens åtaganden i förhållande till sina partnerländer och att minska sitt alltför stora externa beroende, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Ändringar av förordning (EU) 2021/947

Förordning (EU) 2021/947 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 30.4 ska ersättas med följande:

”4. Med avvikelse från artikel 212.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509* ska återbetalningar och inkomster som genereras inom ramen för ett finansieringsinstrument som inrättats genom denna förordning återförs till den ursprungliga budgetposten efter avdrag för förvaltningskostnader och förvaltningsavgifter.

Med avvikelse från artikel 216.4 a i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska eventuella överskott från avsättningar för EFHU-garantin enligt förordning (EU) 2017/1601 som rapporteras under 2025, 2026 och 2027 i det arbetsdokument som bifogas budgetförslaget i enlighet med artikel 41.5 h i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 användas för avsättningar till den budgetgaranti som stöds av EFHU+.

De medel som avses i de första och andra styckena i denna punkt ska utgöra interna inkomster avsatta för särskilda ändamål i den mening som avses i artikel 21.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”

2. I artikel 31.8 ska följande stycke läggas till:

”Med avvikelse från artikel 214.6 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska medel från EFHU+ som avser avsättningarna till den budgetgaranti som stöds av EFHU+ och som avses i artikel 214.4 första stycket b och d i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 användas för att täcka utbetalningar på över 10 miljoner EUR på grund av att EFHU-garantin tas i anspråk 2025, 2026 och 2027.”

3. I artikel 36.1 ska andra stycket ersättas med följande:

”EIB ska ha ensamrätt till insatser med statliga motparter och icke-kommersiella lokala/regionala motparter inom ramen för detta exklusiva särskilda investeringsfönster. Bidrag till egna medel ska inom detta exklusiva särskilda investeringsfönster förstås som övertagande av kvarstående risk, och EU-garantin ska täcka 60 % av det sammanlagda belopp som utbetalats och garanterats inom ramen för EIB:s finansieringsinsatser, minus återbetalda belopp, plus alla därtill knutna kostnader.”

4. Artikel 38.6 ska utgå.

Artikel 2
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande
